

Ohje häirintätapauksen ennaltaehkäisemiseksi ja käsittelyyn

Olympiakomitean periaatteiden mukaan liikuntayhteisöissä ei hyväksytä sukupuolista tai seksuaalista häirintää tai hyväksikäyttöä. Suomen Karateliitto sitoutuu Olympiakomitean jäsenliittona tähän periaatteeseen.

Mistä häirinnässä on kyse?

Häirintä voi olla esimerkiksi loukkaavaa nimittelyä, sukupuolisesti vihjailevia eleitä, vartaloon, pukeutumiseen tai yksityiselämään liittyviä huomautuksia, koskettelua, halventavia vitsejä, seksuaalisten kuvien ja muiden materiaalien näyttämistä tai lähettämistä, toistuvia seksuaalissävyytteisiä ehdotuksia tai seksuaaliseen kontaktiin kiristämistä tai pakottamista.

Vastuunsa tuntevassa Suomen Karateliiton jäsen seurassa uskalletaan puhua häirinnästä. Seurassa kannattaa yhteisesti sopia, ettei sitä sallita missään muodossa – oli tekijänä sitten eri tai samaa sukupuolta oleva aikuinen, lapsi tai nuori, seuratoimija, valmentaja, harrastaja tai harrastajan läheinen.

Tunteiden osoittamisesta ja koskettamisesta ei kuitenkaan saa tulla tabuja. Myönteinen ja motivoiva fyysinen kontakti saa näkyä toiminnassa. Olennaista on mahdollisten ongelmien tiedostaminen ja tilanneherkkyys.

Ennaltaehkäisy

Häirinnän ehkäisemisessä vastuu on aina aikuisilla, koska lapsi tai nuori ei välttämättä tiedä, missä sallitun toiminnan rajat kulkevat.

Ennaltaehkäisevä työ sekä varhainen puuttuminen ovat isossa roolissa häirintätapausten ehkäisyssä. Asiattomaan tai loukkaavaan käytökseen puututaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, ennen kuin mitään vakavampaa ehtii sattua.

- Seuroissa on hyvä luoda sisäinen ohjeistus turvallisuutta koskeviin tilanteisiin. Ohjeistus on hyvä olla niin vapaaehtoistoimijoiden kuin harrastajien saatavilla.
- Sovitaan vastuhenkilö turvallisuutta koskeville asioille.
- Määritetään toimintatavat häirintä- tai hyväksikäyttöepäilyn ilmetessä.

Seuralla on oikeus tilata rikostaustaote lasten kanssa toimivien osalta. Rikostaustaotteella tarkoitetaan rikosrekisteriotetta, joka on tarkoitettu esitettäväksi työnantajalle, viranomaiselle, oppilaitokselle tai vapaaehtoistoiminnan järjestäjälle Suomessa, kun henkilö ryhtyy toimimaan alaikäisten kanssa. Rikostaustaote annetaan vain henkilölle itselleen ja se on tarkoitettu ainoastaan esitettäväksi suomalaisen työnantajan, lupaviranomaisen, oppilaitoksen tai vapaaehtoistoiminnan järjestäjän nähtäväksi. Rikostaustaotteen vastaanottaja ei saa kerätä tai tallentaa rikostaustaotteesta ilmeneviä tietoja.

Suomen Karateliiton toimintaohjeet häirintätapausten käsittelyyn

- Ohjetta sovelletaan Suomen Karateliiton tietoon saatetuissa tapauksissa sekä tapauksissa, joissa osallisena on liiton toimi- tai luottamushenkilö. Ohjetta voi käyttää pohjana seuran oman toimintaohjeen laatimiseen. Lisäksi liitto suosittelee tutustumaan Suomen Olympiakomitean Lupa välittää – Lupa puuttua - oppaaseen.

- Suomen Karateliitossa suhtaudutaan vakavasti kaiken asteiseen häirintään. Jokainen valitus ja epäily tarkistetaan huolellisesti, ja asiassa kuullaan asianosaisia sekä heidän huoltajiaan, mikäli osallisena on alaikäinen lapsi tai nuori.
- Epäilyissä rikoksissa ilmoitus poliisille tehdään aina viipymättä.
- Tarvittaessa asian käsittelyyn lievissä tapauksissa otetaan mukaan ulkopuolisia asiantuntijoita.
- Mikäli liittoon tulee tieto tapauksista, joissa aikuisen toiminta lasta tai nuorta kohtaan alkaa muuttumaan epäasialliseksi ja epäeettiseksi, asia otetaan aikuisen kanssa puheeksi välittömästi. Jos kyseessä vakavampi epäily häirinnästä tai hyväksikäytöstä aikuisen ja lapsen/nuoren kanssakäyminen katkaistaan välittömästi.
- Viestintä hoidetaan totuudenmukaisesti, jotta osapuolet tietävät, miten asian käsittely etenee, ja mitä toimenpiteitä on tehty.
- Häirintätapauksista ilmoitetaan ensisijaisesti toiminnanjohtajalle. Mikäli osallisena on liiton toimihenkilö, ilmoitetaan tapauksesta liiton puheenjohtajalle.

Yhdenvertaisuus- ja häirintäasioissa yhdyshenkilönä toimii toiminnanjohtaja p.050 3141201,

Toimintaohjeiden lähteenä on käytetty Suomen Olympiakomitean Lupa välittää – lupa puuttua

Sukupuolinen ja seksuaalinen häirintä urheilussa – opasta (2017).